بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

މައްސަލައިގެ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- **މައްސަލައިގެ ނަންބަރު:** 2019/HC-A/361
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:**

* ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
* އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: - * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

- **އިސްތިއުނާފު ނެގުނު ފަރާތް:** -

* ނަން: ޙަސަން އިބްރާހީމް ފުޅު * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ހުރަވީގެ / ނ. ހޮޅުދޫ
* އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A332706 * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ހުރަވީގެ / ނ. ހޮޅުދޫ
* އިސްތިއުނާފުހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 06 ޛުލްޤަޢިދާ 1440 / 09 ޖުލައި 2019 * ނިމުނު ތާރީޚް: 08 ރަޖަބު 1441 / 03 މާރިޗު 2020

- **އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާގެ ނަންބަރު:** 139/G2C/2018
- **ނިޔާކުރި ކޯޓު:** ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- **މައްސަލައިގެ ބާވަތް:** ...
- **ހުށަހެޅި ތާރީޚް:** 10 ޖަނަވަރީ 2017 * **ނިމުނު ތާރީޚް** 09 ސެޕްޓެމްބަރު 2019
- **މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:**

ފަނޑިޔާރު ޝުޖާޢު އުސްމާން ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ހަމީދު
(ރިޔާސަތު)

● ދަޢުވާގެ ޚުލާސާ:

މިއީ ފާރިއްކޯޓު ނައިފަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 139/G2C/2018 ގަޟިއްޔާ ނިމިފައިވާ ގޮތް ޝަރީޢަތާއި އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުކޮށް ބޭނުން އެމަށްޓަކައި އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ގަޟިއްޔާއެކެވެ.

މިގަޟިއްޔާގައި ދަޢުވާ ކުރައްވާ ފަރާތަކީ އުފާސުރުގެ / ޅ. ނައިފަރު މައިސާން އިބްރާހީމްފުޅު އެވެ.

● ފާހަގަ ކުރެވުނު ނުކުތާތައް:

01- މިއީ، ދަޢުވާލިބޭގެ ފަރާތުން ޅ. ނައިފަރު / އުފާސުރުގެ، މައިސާން އިބްރާހީމްފުޅުގެ މައްޗަށް އުފައްދާފައިވާ ކުރެވިފައިވާ ތުހުމަތު އަދަބު ހިންގުމުގެ ކުރުގެ ދަޢުވާ ދަޢުވާކުރުން ކުރުމުން ޝަރުޢީ މައްސަލައެއްކަމުގައި؛

އެގޮތުން މިގަޟިއްޔާގައި ބުނެފައި ކުރައްވާފައިވަނީ "ދަޢުވާ" ދަޢުވާކުރުން ޅ. ނައިފަރު / އުފާސުރުގެ، މައިސާން އިބްރާހީމްފުޅުގެ މައްޗަށް އުފައްދާފައިވާ ކުރެވިފައިވާ ތުހުމަތު އަދަބު ހިންގުމުގެ ކުރުގެ ދަޢުވާ އަދި އޭނާ މިންވަރު ކުރުމުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 15 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން މި ދަޢުވާއަކީ މަޖިލީހުގެ މިންގަނޑުން ބަލައިގެން ކުރިއަށް ގެންދެވިދާނެ ދަޢުވާއެއްކަމަށް ނުވާތީ ނިޔާކުރެވިފައި ސަލާމަތްކަމުގެ ކުރިން ދިފާޢުކުރުމުގެ ދަޢުވާގެން ހުށަހަޅާފައިވާ އެކަމުގެ ކުރިން ގުޅުންހުރި މައްސަލަ ސަލާމަތުން ނަގާދެވުމުން،

ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނާމެދު ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނަށް ހާއްސަ އުސޫލުން އަދަބުދިނުމުގެ ޤާނޫނު) ގައި ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމަށް ބޭނުންވާ މިންވަރަށް ހެކި ލިބިފައިނުވާކަމަށް [illegible] ޤާނޫނުގެ 14 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] "އެހެން ޤާނޫނެއްގައި [illegible] ސާބިތު [illegible] މި ޤާނޫނުގެ [illegible] ނުވަތަ މިޤާނޫނުގެ [illegible] ސާބިތުކުރުމަށްޓަކައި ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގައިވާ [illegible] އަންނަނިވި [illegible] 05 (ފަހެއް) [illegible] 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible]

[illegible] (ހ) [illegible] ކުއްޖާ (ކުއްޖާގެ ނަން)ގެ [illegible] (ށ) [illegible] ކުއްޖާ (ކުއްޖާގެ ނަން) [illegible] (ނ) [illegible] ކުއްޖާ (ކުއްޖާގެ ނަން) [illegible] (ރ) [illegible] (ބ) [illegible]

ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި (ނ) އާއި (ރ) [illegible] [illegible] [illegible] އެމާއްދާގެ [illegible] 05 (ފަހެއް) އަހަރުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ވަކިވަކި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/HC-DM/01 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ކުއްޖާގެ ނަން)ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ކުއްޖާގެ ނަން) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ކުއްޖާގެ ނަން) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 01 (އެކެއް) އަހަރުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 03 (ތިނެއް) [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 ގެ 48 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] ޤާނޫނުގެ [illegible] ޤާނޫނުގެ 83 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] 02 (ދޭއް) [illegible] 22 [illegible] 2015 [illegible] 02 (ދޭއް) [illegible] 1045,1046/Cr-C/2017 [illegible] 08 (އަށެއް) [illegible]

[illegible]

[illegible] (ދޭއް) [illegible]

ކުއްޖާބުނެފައިވަނީ އޭނާގެ ގައިން ވިސްނުން އިބްރާހީމްވެސް ދެފައިތަކުން އޭނާގެ ބޮލަށް، އެކަމުގެ އަސަރުތައް ބިރުދައްކަން، ދިރާސާގައިވާގޮތުން ކުއްޖާގެ އަތުގެ ފަރާތުން ހަރަކާތް ކަމަށް، ހައްގުގެ އެކަން ތަފްސީލުކޮށްފައި ހުރިހާ އަސަރުތަކުން އެނގެނީ ކަމަށް، ތިރީގައިވާ ބިދޭސީ ކުއްޖާއަށް އަމާޒުކުރެވުނު ގޮތުގެ އަސަރުތައް ވަގުތު ހުރިކަމަށް، ކުރިއަށް ދިޔަ ނިސްބަތްވާ ބަޔާން ބިރުގެންނެވުނު ވަނީ، އެއްބަސްވެ ގޮތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާކަމަށް އިސްލާމީ ޝަރީޢަތްގެ ގޮތުން ދިނުމަށް ޝަރީޢަތުގެ ހުކުމަށް،

މި މައްސަލާގައި ޝާހިދުންގެ ހެކިބަސްތަކުން އެކަށީގެންވާ ސާބިތުކުރުމަށް ދިފާޢުގައި ވަޒަންކޮށް ދިރާސާކޮށްފައިވަނީ ހުށަހަޅާފައިވާ ދަލީލުތަކަށް ބަލާ ނުވަތަ ހަމައެކަނި ވަކިވަކިން ސާބިތުކުރުމުގައި ހުށަހަޅާ ކުއްޖާގެ ބަޔާނާއި ޤަރީނާތަކުގެ އެހީގައި ސާބިތުވާތީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 115 ވަނަ މާއްދާގެ (ސ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ބޭނުން ދަލީލުތަކުގެ ކަށަވަރުވާނޭ ދިފާޢުން އިތުރުކޮށްފައިނުވާތީއެވެ.

ދައުލަތުން ޖިނާއީ ގޮތުގައި ދިފާޢުން ހުށަހަޅާ ބަލާއިރު ދައުލަތުން ތުހުމަތުކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ޚާއްސަ އިޖުރާއަތުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގައި ބުނާ ސާބިތުކުރުމަށް ހެކިތަކާ ދިފާޢުގައި ހުށަހަޅާ ޝަރީޢަތަށް ބަޔާންކުރާނެ ފަރާތުން ދައުލަތުގެ ހުށަހެޅުމުގެ ނުވަތަ ކުށްވެރިކޮށްފައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ޚާއްސަ އިޖުރާއަތުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކުށަކީ ޖިންސީ އަނިޔާއެއް ކަމުގައިވާތީ، އެމާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ 05 (ފަހެއް) އަހަރުގެ ޖަލު ހުކުމް ކަނޑައަޅައި ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ފަދައިން ކުށުގެ ކުށްވެރިކަން އިސްބާތުކުރާ ދިފާޢުގެ ސާބިތުކުރާ ހެކިތަކުގެ ބިނާކޮށްފައިވާކަން ކަށަވަރުވެގެންދާނަމަ.

ބަޔާންކޮށްދީފައިވާކަމާއި، އަދި ހަމަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 14/އޭސިޔާ/2912 ގެ ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ނިޔާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައިވަނީ ކަން ޕީނަލްކޯޑުގެ މައްސަލަތަކުގައި ޝަރީޢަތުން ބެލުމުގައި އުފެދޭ މައްސަލަތަކުގައި ބަލައިގަންނަ ހެކީގެ ފެންވަރާއި ހަމަޖެހިގެން ބަލައިގަނެވޭނީ އެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހެކި ބެލުން ޤާނޫނީގޮތުން، އެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ހެކިތަކުގެ ދަރަޖަ މައްސަލަ ޖިނާއީ މައްސަލަތަކުގައި ކުރާނެ ޝަރީޢަތުން ބަލައިގަންނަ ދަރަޖައިގެ ހެކިތަކުގެ ހެކިން ބަލައިގަން އުސޫލުތަކުގެ މައްސަލަ ޝަރީޢަތުން ދަރަޖައިގެ ހެކިތަކުން ސާބިތުކުރަން އެދުމުން ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހެކިބެލުމުގެ ޤަވާޢިދުގެ 05 (ފަހެއް) ވަނަ މާއްދާގެ ހެކިވެރިޔާގެ ނަންބަރުތަކުން އަދި މައްސަލައެއްގެ ބިނާކުރި ކަމާ ޖިނާއީގެ މައްސަލައެއް ޤާނޫނީ‑ސިޔާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރީޢަތް ހެކިތެރިކަމާމެދު ވަކިން ކަނޑައެޅުމަށް، މައްސަލައެއް ދިނުން ބަލައިގަތް ޝަރީޢަތުގައި ޤާނޫނު ހެކިވެރިން އެކުލަވާ ބަލައިގަތުމަށް ގޮތަކަށް މައްސަލަ ބަލާނެ ވަކިކޮށް މައްސަލަ ނިމުމުގައި އެކުލަވާލާ ގޮތަށް ބައެއް މައްސަލަ ފަހުގައި ދިވެހިބަހުން ތަޢާރުފުކުރެވޭ ބަޔާންކޮށްދީފައިވާކަމާއި،

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 01/އެމްޑީ،ސިޔާ/2014 ގެ ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ނިޔާގެ ޕެރެގްރާފްގައިވާ ނުކުތާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވަނީ އެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) އާއި (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމަށް ބަލާއިރު ޤާނޫނުގެ 05 (ފަހެއް) ވަނަ މާއްދާގެ ހެކި ބަލައިގަތުމުގައި ވަކިވަކި ދަރަޖައިގެ ހެކިތަކުގެ ޤަވާޢިދުގައި ޝަރީޢަތުން ހެކިކަމުގައި ބަލައިގަނެވޭ ދަރަޖައިގެ ހެކިތަކަކީ، އިތުރުގޮތުގައި ވަކިން ނުވަތަ ފުރިހަމަކޮށް 03 (ތިނެއް) ދަރަޖައިގައި ބަލައިގަންނަ ހެކިތަކުގެ އިތުރަށް ވަކިވަރަކަށް ނިޔާ އިތުރުކުރަންޖެހޭ ތަފާތު ކުރާ ދަރަޖައެއް ފަހެއްގެ 05 (ފަހެއް) ވަނަ މާއްދާގެ ޤަވާޢިދުގައި 05 (ފަހެއް) ގެ ބަލައިގަތް ދަރަޖައިގެ ހެކިތަކާއި މެދު ޝަރީޢަތުން ނިންމާނެކަމެވެ.

މިމައްސަލައަށް ބަލާއިރު ދައުލަތުން މިމައްސަލާގައި އިސްތިދުލާލުކޮށްފައިވާ ހުށަހެޅުންތަކުގެ އިތުރަށް އެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން ޚާއްޞަ ރިޢާޔަތް ފުރަގަސްދީފައިވާ ހުށަހެޅުމެއް ހިމެނިފައިވާކަން،

އަދި އިސްތިދުލާލުކޮށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 01/އެސް.ސީ-އޭ/2014 ޤަޟިއްޔާގެ ސަރީޙަށް ހިމާޔަތްދިނުމުގެ ރިޢާޔަތުގެ ފޯރުކޮށްދިނުމަށްވާ ނުކުތާގެ (ރ) ގައި މާއްދާގެ މައްސަލަތަކާއި ދިރާސާގެ މައްސަލައަށް ހިނގައި ބާރު މައްސަލަތަކުގައި ކުރިޔަށްދާނެ ވިދާޅުވެފައި ޝަރުޢީ އުސޫލުތަކާ ސަލާމަތްކޮށްދިނުމުގެ ފިޔަވަޅުތަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އިން ފާހަގަކޮށް ދޭންޖެހޭކަމާ،

ހުރިހާ ހަރަކާތް ހުރި ގެރިޔާތަކުގެ މައްޗަށް ބަލާ އުސޫލުތަކާ ސަލާމަތްކޮށްދިނުމަށްޓަކައި ވަޒީފާތަކުގެ ކޮންމެ ފަރާތެއް ބައިނަލްއަޤްވާމީ މައްސަލަ ބަލައިގެން ދޭންޖެހޭނެކަމަށް، އެއީ މައްސަލަ ޤާނޫނީކަންކަމުގައި އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ވަކިކޮށްދޭ ނުވަތަ ވަކިކޮށްދިނުމުގެ ހުކުމުން އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ޙާލަތުތަކުގައި ނުވަތަ ޤާނޫނީގޮތުން ދައުލަތުގެ ހަރަކާތްތެރިވުމުގައި ފުރަގަސްދީފައިވާ އިތުރުން

ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 ގެ މާއްދާތަކާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ 2012 ވަނަ އަހަރުގެ 14 ވަނަ ޤަޟިއްޔާގައި 2012 ވަނަ އަހަރުގެ 129 ވަނަ ޤަޟިއްޔާ އަދި ޤާނޫނު 12/2009 ވަނަ މާއްދާގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ހުރިގޮތް ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާ 05 (ފަހެއް) ކަމަށްވާ ހުކުމުން ގޮތުގެ ތަފާތުތަކުގައި ބަލައިގަތުމުގައި އިޖުތިހާދުކުރެވޭ ދައުލަތުން ފާހަގަކުރި

އިތުރަށް ދައުލަތުން ބުނެފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ 2015 ވަނަ އަހަރުގެ 150 ނަންބަރު ޤަޟިއްޔާގެ ސާބިތުކުރި ނިންމުމުގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 04 (ހަތަރެއް) ނަންބަރުގައި ކަމުގައި ބަލައިގަތުން ބައިނަލްއަޤްވާމީ ގޮތުން ކުރިއަށް ނިންމުމުގައި ކަމުގައިވާ

[illegible]

[illegible] 04 (ހަތަރެއް) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (ކުއްޖާގެ ނަން) [illegible] (ކުއްޖާގެ ނަން) [illegible] (ކުއްޖާގެ ނަން) [illegible] 01 (އެކެއް) [illegible] 03 (ތިނެއް) [illegible] 2014/HC-DM/01 [illegible] 47 [illegible] 05 (ފަހެއް) [illegible] 03 (ތިނެއް) [illegible] 05 [illegible] (ފަހެއް) [illegible] 05 (ފަހެއް) [illegible] 47 [illegible]

05 ([illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1045,1046/Cr-C/2017 [illegible] 08 ([illegible]) [illegible] 02 ([illegible]) [illegible]

ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ [illegible] [illegible] ހުރި ތުހުމަތުތައް، މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 05 (ފަހެއް) އަހަރުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 115 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" މިހެންނެވެ.

02- [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 139/G2C/2018 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 02 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

- ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 139/G2C/2018 [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 223 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 115 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

- ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި މަތީ މަރުޙަލާގެ ކޯޓުން ނިންމާ ނިންމުމަށް ދަށު މަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކުން ތަބާވާންޖެހޭނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވި އޮންނަ އުސޫލު މިގޮތަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/HC-S-A/06 ޤަޟިއްޔާ އާއި 2018/HC-N-A/07 ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކަށް ޚިލާފަށް ނުކުރައްވައި ނިންމަވާފައިވާ ނިންމެވުމެއް ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

3. ފާދިއްޕޮޅު ނައިފަރު ޑިސްޓްރިކްޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 139/G2C/2018 ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވާ ގޮތް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުކަމަށް ބުނެ އެމައްސަލަ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކާއި، އެނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދެ ފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިބަސްތަކުގެ މައްޗަށް ޝަރުޢީ ޤާނޫނީ ނަޒަރަކުން ވިސްނާ ބަލާއިރު، މިމައްސަލާ ބެލުމުގައި ބައިވެރިވި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންނަށް އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވިއްޖެއެވެ.

3.1 ފުރަތަމަ ކަމަކީ، ފާދިއްޕޮޅު ނައިފަރު ޑިސްޓްރިކްޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 139/G2C/2018 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible]، ލ. ނައިފަރު، [illegible]، [illegible] އިބްރާހީމް [illegible]، 20 ނޮވެމްބަރު 2015 ވަނަ ދުވަހު 00:30 ހާއިރުކަންހާއިރު، ([illegible] [illegible]) ލ. ނައިފަރު، [illegible] [illegible]، ލ. ނައިފަރު [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] އިބްރާހީމް [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible]) [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible])ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible])ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible]) ގެ [illegible] [illegible]

[illegible] (ކުއްޖާގެ ނަން) ގެ ޖިންސީ ގުނަވަންތަކުގައި އަތްލާ ޖިންސީ ނިޔަތުން [illegible] ގަސްދުގައި (ކުއްޖާގެ ނަން) ގެ ހަށިގަނޑުގައި އަތްލާފައިވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާއި މެދު ޚާއްޞަ އުޞޫލުތަކަކަށް ޢަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ހަވާލާދީ އެމާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން [illegible] އެކު ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާކަމާއި؛

އެޤަޟިއްޔާގައި، ދ. [illegible] ދަޢުވާކޮށްފައިވާ ކުޑަކުއްޖާއި އެކު ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ [illegible] އިބްތިދާއީ [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 115 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން [illegible] 139/G2C/2018 [illegible]

3.2 [illegible]

[illegible]

ޤަރީނާއަށް މަދަނީ މިންގަނޑުން ވިސްނައި ބެލިއިރު ދަޢުވާގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ [illegible] ހިނގާފައިވާ ހަޤީޤަތެއްކަން ސާބިތުވާ ވަރުގެ ހެއްކާއި ޤަރީނާ ހުށަހެޅިފައިނުވާތީ [illegible]، ފާދިއްޕޮޅު ނައިފަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 139/G2C/2018 ޤަޟިއްޔާއާ ގުޅިގެން [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.

3.3 ތިންވަނަ ކަމަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 107 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާއިރު، ކުށުގެ ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ [illegible] ގުޅިގެން ދަޢުވާއަށް [illegible] ނުވަތަ [illegible] ކަނޑައަޅައި، އެއީ ޤާނޫނީ [illegible] އެޤާނޫނުގެ 115 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި [illegible] އޮންނަކަމާއި،

ޤަޟިއްޔާގެ G2C/2018/139 ނަންބަރު ކޯޓުގެ މެޖިސްޓްރޭޓް ނައިފަރު ފާދިއްޕޮޅު

ހުކުމުގައި "... 05 (ފަހެއް) [illegible] 12/2016 ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 115 ވަނަ

މާއްދާގެ (ހ) [illegible] [illegible] މަދަނީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުށަހަޅާ ހެކިތަކުން [illegible]..." ނިންމާފައި ވާއިރު،

ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 115 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ "...ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ މައްޗަށް އެ ދައުވާ [illegible] [illegible] [illegible] މަދަނީ މިންގަނޑުން ބަލާއިރު..." މި އިބާރާތުގެ މާނައަކީ [illegible] މައްޗަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] ވަރުގެ މައްސަލައެއް (Prima Facie Case) [illegible] މަދަނީ މިންގަނޑުން [illegible] (Balance of Probabilities) [illegible] [illegible] [illegible] ވަރުގެ މައްސަލައެއް [illegible] މަދަނީ މިންގަނޑުން [illegible] (Prima Facie Case) [illegible] މަދަނީ މިންގަނޑުން [illegible] (Balance of Probabilities) [illegible].

3.4 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުގެ ނަންބަރު 139/G2C/2018 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ޢަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ހަވާލާދީ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކުޑަކުއްޖަކާއި އެކު ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ ކަމަށް ވާއިރު، އެދަޢުވާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަމަލަކީ ހިނގާފައިވާ ކަމެއްކަން ސާބިތުކުރުމުގެ ގޮތުން، ދައުލަތުން ދަށު ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ދަޢުވާ ފޯމުގެ ޖަދުވަލު 2 (ހުށަހެޅި ހެކި / ޤަރީނާ) ގައި ޝަފަހީ ހެއްކާއި ޤަރީނާ ހުށަހަޅާފައި ވާކަމާއި، އެގޮތުން؛

ޝަފަހީ ހެކިންގެ ގޮތުގައި، ޢ. [illegible] ޢ. [illegible] (ސ[illegible]:2764) [illegible]

[illegible] 22/2015 [illegible] (Prima Facie Case) [illegible] (Balance of Probabilities) [illegible]

3.5 ފަސްވަނަ ކަމަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި، މަތީ މަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކުން ނިންމާ ނިންމުމަށް ދަށު މަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކުން ތަބާވާންޖެހޭނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނައިރު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/HC-S-A/06 ޤަޟިއްޔާ އާއި ނަންބަރު 2018/HC-N-A/07 ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްދެއްވާފައިވާ ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކަށް ރިޢާޔަތް ނުކުރައްވައި ނިންމަވާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއަށް ބަލާއިރު، ބުނެވިދިޔަ ދެ ޤަޟިއްޔާގައި ޝާއިޢުކޮށްފައިވާ އުޞޫލަކީ ޖިނާއީ މައްސަލަތަކުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަމަ [illegible] ޝުހޫދީން މައްސަލަ ބަލައި ހުރި [illegible] [illegible]، [illegible] ނައިފަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 139/G2C/2018 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވާއިރު، މައްސަލަ [illegible] ބަލައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އޮތުމެވެ.

އިސްވެ ބަޔާންވެދިޔަ ސަބަބުތަކަށް [illegible] ހުކުމުން، [illegible] ނައިފަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 139/G2C/2018 ޤަޟިއްޔާގައި، ނިންމަވާފައިވާ "ސަބަބުތަކުގެ ކުރިން ހުށަހެޅި [illegible] [illegible] [illegible]" [illegible] [illegible]، އަދި އެ މައްސަލައަކީ، އެ މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] ހުށަހެޅިފައިވާ [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުން ބަލައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ [illegible].

ޙުކުމް:

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވިދިޔަ ސަބަބުތައް އެގޮތަށް ހުރުމުން، ފާދިއްޕޮޅު ނައިފަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 139/G2C/2018 ގެ ޤަޟިއްޔާއާ ގުޅިގެން ނިންމަވާފައިވާ "ސަރުކާރުގެ ކުރިން ހުރަހަކި ހުރަހަކަށްވާކަމަށް ނިންމުމުގެ ނިޔާ" ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މި މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ބާޠިލުކޮށް، ފާދިއްޕޮޅު ނައިފަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 139/G2C/2018 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ހުރަހަކަށް މައްސަލައަކީ ފާދިއްޕޮޅު ނައިފަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގައި މަރުޙަލާގައި ބަލާ ފައިސަލާކުރުމަށްޓަކައި ހުކުމެއް ނިންމުމުގެ މައްސަލައަކަށްވާތީވެ ކަނޑައަޅައި، މަރުޙަލާގައި ބަލާ ފައިސަލާ ކުރުމަށްޓަކައި ކުރުމަށްޓަކައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު)ގެ 46 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ ދަށުން ފާދިއްޕޮޅު ނައިފަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓަށް އެމައްސަލަ ބެލުމަށް މިގޮތަށް ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ހުކުމްކުރީމެވެ.